

**ЩОРІЧНИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС
«КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ»**

ТВОРЧА РОБОТА УЧАСНИКА ТРЕТЬОГО ТУРУ
ЩОРІЧНОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ
«КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ»
НА ТЕМУ:

**«МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В
УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ СПРАВАМИ В УКРАЇНІ»**

Бутрим Тетяни Олексіївни

Лубенська районна державна адміністрація
начальник відділу внутрішньої політики та
контролю апарату райдержадміністрації

06.08.2018

2018 рік

ЗМІСТ

I. ВСТУП

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. Роль держави у розвитку громадянського суспільства в Україні
2. Механізми реалізації участі громадян в управлінні державними справами на прикладі Лубенської райдержадміністрації. Роль громадської ради у напрямку налагодження ефективної співпраці органів влади та громадських організацій
  - 2.1 Особливості якісного та кількісного складу Громадської ради при Лубенській райдержадміністрації, віковий та гендерний аспекти його формування;
  - 2.2 Напрямки діяльності громадських організацій, що беруть участь у суспільному житті району;
  - 2.3 Співпраця громадськості з владою.
3. Позитивні практики співпраці Лубенської райдержадміністрації та громадськості

III ВИСНОВКИ

IV СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Рівень демократичного розвитку держави залежить від рівня розвитку громадянського суспільства, забезпечення участі громадськості в управлінні державними справами, залучення громадськості у роботі консультативно-дорадчих органів тощо.

Ефективна і результативна співпраця влади з інститутами громадянського суспільства, широке залучення громадськості до вирішення проблем у районі дає вагомі результати, що втілюються не лише у конкретних проектах, але й формують певну модель поведінки взаємної поваги та відповідальності, створюють сприятливу атмосферу співпраці.

У цій роботі спробуємо проаналізувати проблеми, які виникають при побудові громадянського суспільства на прикладі Лубенської райдержадміністрації, з'ясувати недоліки та продемонструвати надбання, та найголовніше, виробити таку модель співпраці, яка, враховуючи напрацьований досвід у визначеному напрямку, дасть змогу досягти певного рівня довіри та зробити співпрацю більш результативною.

Робота матиме вигляд регіонального дослідження, під час якого покажемо, як проходять засідання громадської ради при Лубенській райдержадміністрації, наскільки активні під час засідань члени ради і які питання найчастіше опиняються у їхньому полі зору; розповімо про інші заходи, які проходять у районі за участю громадськості, покажемо найкращі результати співпраці, а також проаналізуємо віковий та гендерний аспекти у роботі громадських організацій Лубенщини, спробуємо зрозуміти, за яким принципом, – соціальним, віковим, – формуються громадські організації та яким чином вони співпрацюють з органами влади.

II ОСНОВНА ЧАСТИНА

1. РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Однією з найхарактерніших рис громадянського суспільства при зіставленні особистості та держави є існування певного прошарку організованих груп людей, прошарку громадськості, яка може об'єднуватися і відстоювати свої інтереси перед державою, оскільки одноосібно індивіду важко захищати свої права та інтереси перед державою [7].

Відповідно до статті 1 Конституції України Україна є демократичною правовою державою. Однак, наскільки ця стаття реалізується на практиці, можемо зробити висновки проаналізувавши рівень розвитку громадянського суспільства. Насправді громадянське суспільство України деякою мірою орієнтоване на радянські стереотипи, прослідковується певна залежність інститутів громадянського суспільства від державної політики, «думки влади». Адже у свідомості громадян закріпився стереотип людини-гвинтика у великій державній машині, де поняття «громадянське суспільство» взагалі не існувало, адже державна політика була орієнтована не на людину-громадянина, а на людину маси. Водночас, спостерігається певна агресивність з боку громадськості, нерозуміння і несприйняття рішень органів влади або ж позиція «вимагання» на кшталт: ви влада і тому зобов'язані вирішити всі проблеми і втілити у життя всі ідеї громадськості. Такий підхід свідчить скоріше про «незрілість» громадянського суспільства нашої держави і нерозуміння того, що лише ефективна співпраця органів влади та громадськості, розуміння проблем і бажання спільно їх вирішувати дадуть змогу досягти результату.

Хоча з моменту проголошення незалежності минуло вже досить часу, аналізувати стан розвитку громадянського суспільства в Україні дуже важко. Пояснити це можна тим, що створення передумов такого суспільства збіглося з процесом державного будівництва [7].

Нова Україна початку ХХІ століття чітко поставила завдання на побудову демократичної держави, а отже і українського громадянського суспільства. У зв'язку із цим, питання впливу держави на його формування є доволі актуальним.

2. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВНИМИ СПРАВАМИ НА ПРИКЛАДІ ЛУБЕНСЬКОЇ РАЙДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ. РОЛЬ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ У НАПРЯМКУ НАЛАГОДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У правовій державі влада має бути організована так, щоб вона не пригнічувала особу; в ній як окрема особа, так і сукупність осіб – народ – мають бути не тільки об'єктом влади, а й суб'єктом її.

Без активного ставлення до правового порядку і державних інтересів, що виходить із надр самого народу, правова держава немислима. Свого повного розвою правова держава досягає за високого рівня правосвідомості і за сильно розвинутого в ньому почуття відповідальності. У правовій державі відповідальність за нормальне функціонування правового порядку і державних установ лежить на самому народі [6].

У процесі розвитку громадянського суспільства в Україні діє ряд нормативно-правових актів. Зокрема Указом Президента України від 26 лютого 2016 року № 68/2016 передбачено налагодження ефективного діалогу та партнерських відносин органів державної влади, органів місцевого самоврядування з організаціями громадянського суспільства, передусім з питань забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Цим Указом затверджено Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки, що зумовлено необхідністю

створення державою сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства, різноманітних форм демократії участі, налагодження ефективної взаємодії громадськості з органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Стаття 38 Конституції України гарантує громадянам України право на участь в управлінні державними справами. З цією метою Кабінет Міністрів України прийняв Постанову від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

На рівні області прийнята «Комплексна програма комунікацій влади з громадськістю та розвитку інформаційної сфери у Полтавській області на 2016-2020 роки».

Співпраця органів районної влади з інститутами громадянського суспільства здійснюється у різних формах: робота громадської ради при районній державній адміністрації, консультації з громадськістю з актуальних питань розвитку регіону, участь у роботі консультативно-дорадчих органів, проведення навчань, «круглих столів», заходів з нагоди державних свят і пам'ятних дат тощо.

2.1 Особливості якісного та кількісного складу Громадської ради при Лубенській райдержадміністрації, віковий та гендерний аспекти його формування

З метою забезпечення участі громадськості в управлінні державними справами та вирішенні питань місцевого значення, доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості їх діяльності, з 2011 року при райдержадміністрації створена і діє громадська рада, до якої увійшли представники зареєстрованих в районі громадських організацій.

До першого складу громадської ради увійшло лише 12 інститутів громадянського суспільства, проте з часом кількісний і персональний склад поступово змінюється. На сьогодні до складу громадської ради входить 20 громадських організацій.

Склад громадської ради при Лубенській райдержадміністрації цікавий і різноплановий у віковій, статевій площині, напрямку діяльності громадських організацій, які входять до складу ради. Так, серед 20 членів ради лише 4 жінки, що становить 20% (дод.1). Цікаво, що жінки-голови очолюють переважно профспілкові організації та організації, які займаються виключно проблемами жіноцтва. У решті громадських організацій питання надання жінкам права очолити громадську організацію взагалі не стоїть. Навіть здавалося б суто «жіночу» організацію – Спілку захисту багатодітних матерів очолює чоловік. Не беруся стверджувати про певну гендерну нерівність громадської ради, тому що це було б непрофесійно і несправедливо, тим більше до керівних органів ради все ж таки входить жінка (заступник голови громадської ради – голова районного осередку ВОІ «Союз організацій інвалідів України» Тетяна Погоріла). Втім, зберігається тенденція надання переваги чоловіку очолювати організацію. Як бачимо, громадська рада Лубенського району має «чоловіче обличчя».

Цікавою є вікова градація членів ради (дод.2). Осіб до 40 років лише 3, а це 15% загального складу ради. При тому, до складу ради не входить жодна молодіжна громадська організація. І це для нашого району є справжньою проблемою. Активної молоді, яка б об'єднувалася у спілки та організації для відстоювання власних інтересів, недостатньо. Виходить, що проблем у молоді немає, тому що самої молоді у селах теж немає. Понад 90% випускників шкіл, виїжджаючи здобувати освіту далі, у рідні села практично не повертаються. Кілька років тому райдержадміністрацією були зроблені спроби створити молодіжну раду району, однак вона проіснувала фактично на папері, а до її складу увійшли переважно учні шкіл. Вважаю, що це

загальнодержавна тенденція і вплинути на неї ми не в змозі. Є ще один вагомий фактор, який стримує розвиток молодіжного руху на Лубенщині, - це відсутність районного центру. Адже, Лубни – місто обласного значення, молоді тут сконцентровано більше. Однак, в останні 5-6 років саме у місті спостерігається тенденція «пожвавлення молоді»: з'являються цікаві ідеї, а разом з тим – фестивалі, проекти і форуми, переважно орієнтовані на популяризацію історії рідного міста чи народних традицій. Але це стосується міста, у районі такого піднесення молодіжного громадського руху, на жаль, немає.

Прикро, але у складі громадської ради немає жодної релігійної, літературно-мистецької організації та організації національних меншин, що не дає змоги у повному обсязі охопити усі проблемні питання району.

2.2 Напрямки діяльності громадських організацій, що беруть участь у суспільному житті району (дод.3)

На Лубенщині зареєстровано 107 громадських організацій місцевого значення та місцеві осередки Міжнародних та Всеукраїнських організацій різнобічного спрямування, переважно соціального напрямку. До складу громадської ради входить 5 осередків Всеукраїнського рівня – районна організація Всеукраїнської громадської організації ветеранів та інвалідів «Союз Чорнобиль України», районна організація Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос», Лубенське козацьке товариство Всеукраїнської громадської організації «Українське реєстрове козацтво», районний осередок Всеукраїнської організації інвалідів «Союз організацій інвалідів України», районне відділення Всеукраїнської асоціації сільських, селищних рад.

Найбільш масовими та впливовими на Лубенщині залишаються районна організація ветеранів України (голова ради Силка В.М., 10,3 тис. чол.), районна громадська організація ветеранів та інвалідів «Союз Чорнобиль України» (голова правління Чудак М.Д.), яка активно захищає

соціальні інтереси чорнобильців та їх сімей (близько 700 чол.), міськрайонна Спілка жінок-трудівниць «За майбутнє дітей України», яка переймається питаннями соціального захисту дітей з малозабезпечених, багатодітних, неблагополучних сімей та дітей-інвалідів (голова Кошель Р.О., 300 чол.), міськрайонна Спілка багатодітних матерів (голова Гузь П.О., 140 сімей), районний осередок ВОІ «Союз організацій інвалідів України», який опікується вирішенням проблем людей з обмеженими фізичними можливостями (голова Погоріла Т.В., 150 чол.), районна громадська організація «Курінь вільних козаків Українського Низового козацтва», що розвиває та примножує козацькі традиції (курінний отаман Тимошенко С.В., 500 чол.).

Вплив профспілкових організацій на профспілковий рух району незначний. До складу громадської ради входить лише дві профспілкові організації – освітян та медичних працівників, – які насправді є найбільш чисельними. Профспілки зосереджують свою діяльність, в основному, на питаннях соціального захисту спілчан, організації їх культурно-пізнавального дозвілля та літнього відпочинку.

Більшість громадських організацій мають соціальне спрямування та патріотичний характер.

Цікаво, що до складу ради входить кілька організацій захисників України різних років: Лубенська Спілка ветеранів Афганістану, районна організація Всеукраїнської громадської організації ветеранів та інвалідів Лубенського району «Союз Чорнобиль України», громадська організація «Центр допомоги учасникам АТО», Лубенська районна організація ветеранів України, Лубенське міськрайонне об'єднання інвалідів Чорнобиля. Саме з цими організаціями налагоджена серйозна співпраця і навіть певна довіра. Натомість дві громадські організації сільськогосподарського спрямування – Лубенська районна організація «Асоціація фермерів та приватних

землевласників Лубенського району «Сула» та рада сільгосптоваровиробників Лубенського району - менш активні.

Цікавим явищем є діяльність козацьких громадських організацій. З огляду на те, що Лубенщина має цінні козацькі традиції, чимало подій пов'язані з нашим краєм і ще й донині зберігають пам'ятні знаки, у нашому районі утворилося кілька козацьких організацій. До складу громадської ради їх входить три: громадське формування з охорони громадського порядку «Козацька варта», Лубенське козацьке товариство Всеукраїнської громадської організації «Українське реєстрове козацтво», Лубенська районна громадська організація «Курінь вільних козаків Українського Низового козацтва». Ще кілька років тому усі вони виявляли бурхливу діяльність особливо у напрямку патріотичного виховання молоді та пошуковій роботі. Сьогодні їх громадська робота та більшість заходів перейшли у статус традиційних і про них менше говорять, та й самі «козаки» у напрямку громадської роботи поводяться більш стримано.

У складі громадської ради маємо дві спортивні організації – Лубенська районна організація Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» агропромислового комплексу України та громадська організація «Асоціація бойових мистецтв «Спас», одну пошукову – громадську організацію «Пошуково-патріотична організація «Меморіал», одну благодійну – благодійний фонд «Впевненість».

Події останніх років призвели до суттєвого піднесення суспільної свідомості та утворення ряду громадських організацій учасників АТО. Хоча, виокремившись у певний рух, учасники АТО не сформулювали головної ідеї своїх громадських організацій і нерідко користуються перевагами нинішніх захисників України, інколи керуються і маніпулюють переважно емоціями. Їм потрібно вчитися не лише взаємодіяти та налагоджувати партнерські стосунки із владою, а й визначати пріоритети, об'єднуватися у відстоюванні своїх інтересів тощо.

2.3 Співпраця громадськості з владою (дод.4)

За словами голови громадської ради при Полтавській облдержадміністрації Володимира Голуба, громадська рада є містком між владою та громадськістю. Саме такий місток ми намагаємося постійно утримувати між керівництвом району та громадськими активістами. Повинна сказати, що в останні роки жодне рішення, яке стосується громади, не прийняте без врахування думки громадськості. Керівництво громадської ради входить до складу консультативно-дорадчих органів райдержадміністрації, голова та заступники голови громадської ради постійно запрошуються на зустрічі з головою райдержадміністрації, їхні зауваження та пропозиції щоразу знаходять підтримку та порозуміння. Члени громадської ради беруть активну участь у масових публічних заходах, які проводяться в районі, культурно-мистецьких святкуваннях, благодійних, волонтерських акціях тощо. Вони виступають ініціаторами та координаторами багатьох заходів суспільної ваги, вони вказують на недоліки у роботі влади і можуть дозволити собі робити це вільно. У свою чергу, районна виконавча влада шукає не компромісу, а скоріше орієнтована на конструктивний діалог.

3. ПОЗИТИВНІ ПРАКТИКИ СПІВПРАЦІ ЛУБЕНСЬКОЇ РАЙДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

Досвід співпраці органів виконавчої влади вказує на помітні позитивні зрушення стосовно залучення громадськості до процесів формування та реалізації державної політики, врахування пропозицій громадськості під час ухвалення управлінських рішень, забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів влади, вирішення питань місцевого значення, інформування населення про стан соціально-економічного розвитку району тощо.

Зрозуміло, найбільш тісно і результативно районна виконавча влада співпрацює з громадською радою і передовсім через раду взаємодіє з громадськістю. Саме у цьому контексті можемо говорити про певні напрацювання.

Відповідно до Положення про громадську раду при райдержадміністрації, основною формою роботи ради є засідання, які проводяться не рідше, ніж раз на квартал. Щоправда, на практиці засідання проходять частіше і скликаються за потребою. Громадськість схвально сприйняла проведення виїзних засідань ради, що дає змогу більш тісному спілкуванню з населенням та предметному вирішенню питань.

Серед основних питань, що розглядалися на засіданнях, були:

- Про обмеження реалізації алкогольних напоїв у нічний час у населених пунктах району.
- Про екологічний стан Лубенського району та заходи, спрямовані на усунення виявлених екологічних проблем. Участь громадськості в охороні навколишнього середовища, благоустрої населених пунктів, вирішенні проблем охорони довкілля в районі.
- Про вирішення питань щодо організації відпочинку людей із обмеженими фізичними можливостями спільно з органами влади району.
- Про хід реалізації в районі пріоритетних напрямків роботи у сфері сімейної та молодіжної політики.
- Про забезпечення пільгового перевезення громадян приміським автомобільним транспортом.
- Про використання найманої праці на території району та заходи, спрямовані на попередження порушення вимог Кодексу законів про працю України.
- Про спільні дії влади та громадськості щодо захисту прав дітей.
- Про стан законності та правопорядку на території району.

- Про створення реабілітаційного відділення для учасників бойових дій при обласному госпіталі інвалідів війни.

Районною державною адміністрацією надається необхідна допомога в організаційному становленні, забезпеченні приміщенням, телефонним зв'язком, оприлюдненні інформації про діяльність громадської ради на сайті райдержадміністрації, публічним представленням громадськості.

Однак, найбільш цінним, на мою думку, є спільне проведення заходів, реалізація більшості ідей та проектів.

Так, Лубенським районним осередком БОІ «Союз організацій інвалідів України» спільно з районною виконавчою владою вже багато років поспіль проводяться відкриті обласні змагання зі спортивного орієнтування серед інвалідів-візочників. Кілька років тому спортивний захід отримав статус міжнародного, адже одними з учасників стали люди з особливими потребами з Німеччини. Розширює географічні межі та коло учасників відкритий регіональний фестиваль серед осіб з особливими потребами «Сузір'я мрій», який щороку проводиться у жовтні-листопаді. Відносно молода громадська організація – районний осередок БОІ «Союз організацій інвалідів України», - яка у минулому році відзначила своє 10-річчя, встигла здобути визнання на обласному рівні та закріпитися, як дієва, активна громадська організація.

Лубенщина – край козацьких традицій, фундаментальної історичної спадщини та краєзнавчого потенціалу. Олексій Лапко, голова Лубенського районного козацького товариства ВГО «Українське реєстрове козацтво», та Сергій Тимошенко, голова Лубенської районної громадської організації «Курінь вільних козаків Українського Низового козацтва» щорічно в день Покрови Пречистої Богородиці традиційно проводять урочисті мітинги, покладання квітів до пам'ятного знаку на місці останньої битви козацького війська під проводом Северина Наливайка, козацькі свята, посвяти в козачата. У День Соборності України члени «Куреня вільних козаків Українського Низового козацтва» традиційно проводять акції єднання, з їх

ініціативи у районі встановлений пам'ятний знак на місці масового розстрілу осіб ромської національності у роки окупації.

В рамках заходів з нагоди відзначення Міжнародного жіночого дня 8 Березня щорічно проходить традиційна зустріч, яка об'єднала у тісному дружньому колі більше 60 жінок-опікунів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, міста і району, активістів районного клубу «Надвечір'я», його сільських філій та Лубенської міськрайонної Спілки жінок-трудівниць «За майбутнє дітей України» (голова Раїса Кошель). Подібні заходи саме за ініціативи спілчанок та активної підтримки влади проходять для дітей-інвалідів та дітей-учасників АТО.

Окрему увагу доречно приділити співпраці районної влади та районної організації ветеранів та інвалідів «Союз Чорнобиль України», що є взірцевою для решти громадських організацій. Ми пишаємося великою кількістю спільних проектів, які вже роками й десятиліттями проводяться у тандемі із районними чорнобильцями: традиційною акцією з висадки берізок на алеї пам'яті чорнобильців Лубенщини у пам'ять про померлих побратимів (закладена до 10-х роковин трагедії, алея вже має протяжність понад півкілометра, аналогів її немає в Україні), традиційним легкоатлетичним пробігом чорнобильців та підростаючого покоління, традиційним турніром з міні-футболу пам'яті єдиного Героя України-чорнобильця, уродженця с. Новооріхівка Олександра Лелеченка. За останні 7 років у населених пунктах району силами влади та місцевих осередків чорнобильської організації побудовано 16 пам'ятних знаків героям-чорнобильцям і це більше, ніж загальна кількість чорнобильських пам'ятників області. Результатом нашої плідної співпраці є численні акції, «круглі столи», вечори пам'яті, надруковані книги. Втім, найвагомішим здобутком нинішнього року вважаємо спільний проект – видання збірки першого голови правління районної чорнобильської організації В. Куксая, у якій уміщено його вірші, а також спогади про нього (дод.7). Презентація збірки та вечір пам'яті відбувся

28 березня, зібравши численну представницьку аудиторію, і показав високий рівень поваги до громадського діяча.

Спільно з громадськістю відбувається жалобний захід з нагоди Дня пам'яті жертв Голодомору, який проходить біля першого в Україні Меморіалу «Голодомор-33» у с. Мгар, традиційне освячення криниці Святої Параскеви у с. Єнківці, свято «У сім'ї вольній, новій» з нагоди перепоховання Т.Шевченка у с. Ісківці, літературно-мистецький захід «Виростеш ти, сину» з нагоди дня народження В.Симоненка у с. Біївці і багато іншого. Спільно з представниками громадськості було висаджено кущі калини біля пам'ятника Голодомору і знайдено порозуміння з депутатським корпусом районної ради щодо ремонту меморіалу, відновлено межовий знак «Лубенський район» на межі з Хорольським районом, який був зруйнований під час будівництва дороги Київ-Харків-Довжанський, оперативно відреаговано на вивезення піску для будівництва дороги, порушено питання відкриття реабілітаційного відділення для учасників війни в обласному госпіталі тощо. І це лише за останній рік.

Однак, останнім часом громадськість відчуває брак знань, передовсім у напрямку написання проектів для реалізації власних ініціатив. Тому 17 липня в адмінприміщенні райдержадміністрації відбувся навчальний тренінг «Проектне мислення. Написання проектів», який проводився для представників громадських організацій, органів місцевого самоврядування, працівників органів публічної влади, місцевих медіа. Метою даного тренінгу було надання учасникам практичних знань з написання проектів, формування ефективних цілей та завдань проектних пропозицій відповідно до вимог, формулювання проектних ідей в правильні проектні заявки. Учасники навчилися грамотно складати ефективний бюджет та робочий план проекту, розподіляти обов'язки та ресурси, отримали практичні рекомендації з написання проектних пропозицій. Навчання провів керівник проектів громадської організації «Інститут соціальної політики регіону», кандидат

наук державного управління, доцент кафедри соціальної і гуманітарної політики Харківського регіонального інституту Національної академії державного управління при Президентові України Кулініч Олег Васильович.

З метою вивчення громадської думки про співпрацю громадських організацій та Лубенської райдержадміністрації серед громадськості проведене анкетування, з результатами якого Ви зможете ознайомитися у додатках (дод.5,6).

Районна виконавча влада налаштована на подальшу плідну співпрацю з громадськими організаціями в усіх питаннях розвитку території та соціального захисту її мешканців

ВИСНОВКИ

Громадянська свідомість на Лубенщині міцніє і набуває все більшої ваги. На сьогодні до слова громадськості прислухаються, її враховують, на неї спираються у вирішенні важливих питань. Це є наступний крок до побудови справжнього громадянського суспільства в районі, це напрямок, в якому необхідно рухатися.

На думку В. Горленка, держава і громадянське суспільство не можуть існувати окремо і повинні взаємодіяти між собою. Тому наша держава має здійснити ряд внутрішніх перебудов в економіці, державному управлінні та суспільній свідомості загалом.

Найперші кроки, які потрібно зробити у напрямку покращення взаємин «влада-громадськість»:

- Органи влади та держава повинні бути партнерами у баченні і вирішенні проблем; потрібно навчитися слухати один одного і розуміти потреби окремої громади;
- Потрібно позбавитися радянських стереотипів співпраці з громадськістю і виробити найбільш прийнятну модель взаємодії із прив'язкою до регіону;
- Слід дати громадськості більше повноважень для усвідомлення власної відповідальності за обраний напрямок;
- Забезпечити більшу поінформованість громадян про діяльність інститутів громадянського суспільства;
- Забезпечити навчання та підвищення правової культури представників влади, інститутів громадянського суспільства, представників ЗМІ, поширення кращого досвіду взаємодії влади та громадськості, висвітлення роботи щодо проведення консультацій влади з громадськістю, залучення громадських організацій до реалізації важливих суспільних проектів [4].
- У правовому полі закріпити порядок створення та діяльності громадських організацій;
- Підтримувати ініціативи інститутів громадянського суспільства.

Вважаю, районній виконавчій владі вдалося налагодити конструктивний діалог з громадськістю, залучити громадських активістів до співпраці та спільного вирішення проблем. Нам спільно вдається реалізовувати чимало задумів і завершити більшість проектів, тісна співпраця з громадськістю не залишилася непоміченою і втілилася у

соціально-важливих проектах, адже лише в консолідації зусиль та в діловому партнерстві можна досягти успіху, тим більше, що в нас одна мета – поліпшення добробуту людей.

IV СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України

2. Указ Президента України «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» <http://zakon.rada.gov.ua/go/68/2016>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» <https://www.kmu.gov.ua/ua/>
4. Комплексна програма комунікацій влади з громадськістю та розвитку інформаційної сфери у Полтавській області на 2016-2020 роки <http://www.adm-pl.gov.ua/docs/kompleksna-programa-komunikaciy-vladi-z-gromadskisty-ta-rozvitku-informaciy-noyi-sferi-v-poltav>
5. Горленко В. Вплив держави на формування українського громадянського суспільства http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/36.pdf
6. Кістяківський Б. Держава і особистість // Кістяківський Б. Вибране. – К.: Абрис, 1996. – 300 с.
7. Кравчук В. Проблема меж державної влади в умовах формування громадянського суспільства / В. Кравчук // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – №1. – С. 7-9.
8. Михайловська О. Держава і розвиток інститутів громадянського суспільства / Михайловська О. // Політичний менеджмент. – 2005. – №3. – С. 108-111.